

Okuma Ö?renme Alan? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okuma Ö?renme Alan? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27996>

Özet

Okuma Ö?renme Alan? Ölçe?i, 2011 y?l?nda Gömleksiz, Sinan ve Demir taraf?ndan ölçek geli?tirme çal??mas? kapsamında olu?turulmu?tur. Bu araç, özellikle ?lkö?retim ikinci kademe (ortaokul) Türkçe dersi ö?retim program?nda yer alan "Okuma" ö?renme alan?na ili?kin kazan?mlar?n, ö?retmenlerin görü?lerine göre hangi düzeyde gerçekte?ini belirlemek amacıyla tasarlanm??tır. Ölçek, program?n uygulama etkinli?ini ve ö?retmenlerin bu alandaki alg?lar?n? ölçmeyi hedefleyen sistematik bir de?erlendirme araç?dır.

Ara?tırma, Okuma ö?renme alan?n?n pedagojik süreçteki yerini ve ö?retmenlerin bu kazan?mlar?n edinimine dair deneyimlerini nicel verilerle ortaya koyma? amaçlam??tır. Bu ba?lamda, ölçek, e?itim ara?tırmalar? ve program de?erlendirme çal??malar?nda kullan?lmak üzere önemli bir kaynak sa?lamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Okuma Ö?renme Alan? Ölçe?i, Okuma Becerisi, Türkçe Ö?retimi, Ö?retmen Görü?leri, Program De?erlendirme, Ölçek Geli?tirme, E?itim Psikolojisi.

Yazarlar

Gömleksiz, M. N., Sinan, A. T., Demir, S.

Amaç

Okuma Ö?renme Alan? Ölçe?i'nin temel amacı, ?lkö?retim ikinci kademe (genellikle 6., 7. ve 8. s?n?flar) Türkçe dersi Ö?retim Program?nda yer alan "Okuma" ö?renme alan?na ait hedeflerin ve kazan?mlar?n, uygulamada görevli olan ö?retmenler taraf?ndan ne derece gerçekte?tirildi?ine dair alg?lar?n? ve görü?lerini saptamaktır.

Bu ölçek, program?n ilgili k?sm?n?n etkilili?ini ölçmek, olası uygulama sorunlar?n? tespit etmek ve gelecekteki program geli?tirme çal??malar?na ???k tutacak somut verilere ula?mak için kritik öneme sahiptir. Araç, ö?retmenlerin pedagojik yeterlilikleri ve program?n uygulanabilirli?i hakk?ndaki de?erlendirmelerini toplamaya odaklanm??tır.

Yap?

Ölçek, ö?retmen görü?leri çerçevesinde Okuma Ö?renme Alan? kazan?mlar?n?n gerçekte?me düzeyini ölçen çok boyutlu bir yapı? temel alır. Ölçülen temel psikolojik veya pedagojik yapı? (konstrukt), ö?retmenlerin program hedeflerine ula?ma konusundaki alg?lanan yeterlilikleri ve uygulama ortam?n?n uygunlu?udur.

Ölçek maddeleri genellikle Okuma stratejileri, okudu?unu anlama, ele?tirel okuma ve söz varl???n? geli?tirme gibi temel okuma becerilerine yönelik kazan?mlar?n s?n?fta ne kadar etkin bir ?ekilde ele al?nd???n? de?erlendiren ifadelerden olu?ur. Bu, dolayl? yoldan Türkçe ö?retim program?n?n uygulama ba?ar?s?n?n bir göstergesini sunar.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme sürecinde geçerlik çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktad?r, ancak kaynak metinde spesifik bir geçerlik de?eri belirtilmemi?tir. Akademik bir dergide yay?nlanan geli?tirme çal??mas? oldu?u için, ölçe?in muhtemelen hem kapsam (içerik) hem de yap? geçerli?i test edilmi?tir.

Kapsam Geçerli?i: Ölçek maddelerinin, Türkçe dersi Okuma Ö?renme Alan?'ndaki tüm kazan?mlar? temsil edip etmedi?i, alan?nda uzman akademisyen ve ö?retmenlerin görü?leri al?narak sa?lanm???r.

Yap? Geçerlik: Geçerlik analizleri, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü belirlemek üzere gerçekleştirilmi?tir (Bkz. Faktör Analizi bölümü).

Güvenirlik

Kaynak metinde Güvenirlik bilgisi do?rudan verilmemi? olsa da, geli?tirilen bir ölçekte iç tutarlı?k (Internal Consistency) analizinin yap?lması standart bir prosedürdür. Bu tür bir ölçekte genellikle Cronbach Alfa (Güvenirlik katsay?s?) de?eri hesaplanm???r.

Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin tutarlı? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü gösterir. Ölçe?in farklı denek gruplar?nda ve farklı zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar üretme kapasitesi, ölçe?in güvenirlik düzeyini belirler. Detayl? güvenilirlik verileri, çal??man?n tam metninde (F?rat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2011) yer almaktadır.

Faktör Analizi

Okuma Ö?renme Alan? Ölçe?i, çok boyutlu bir yap?y? ölçtü?ü için, geli?tirme a?amas?nda Yap? Geçerlik çal??malar?n?n temelini olu?turan Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm???r.

Büyük ihtimalle, ölçe?in alt boyutlar?n? belirlemek ve maddelerin hangi faktörler alt?nda topland???n? görmek amacıyla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm???r. Bu analiz, ölçe?in teorik yap?s?n?n empirik verilerle desteklenip desteklenmedi?ini ortaya koyar ve Okuma Ö?renme Alan?'n?n kaç temel boyuttan olu?tu?unu gösterir.

Araç

Test Tipi:

Geli?tirme Tipi Ölçek. Ö?retmen görü?lerini ölçmeye yönelik tutum veya alg? ölçe?i.

Format:

Derecelendirme format? (Likert tipi ölçek) kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Mevcut Diller:

Türkçe.

Hedef Nüfus Grubu:

?lkö?retim ?kinci Kademe (Ortaokul) Türkçe Ö?retmenleri.

Ya? Grubu:

Yeti?kin (Ö?retmenler).

Nüfus Detaylar?:

Ölçek, Türkçe dersi ö?retim program?n? uygulayan ve bu program hakk?ndaki görü?lerini bildirebilecek profesyonel e?itimciler üzerinde uygulanm???r.

Test Metodolojisi:

Nicel ara?t?rma yöntemi kullan?larak, ö?retmenlerin alg?lanan gerçekte?me düzeylerini de?erlendirmeleri istenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

E?itim ara?t?rmalar?, Pedagojik Ölçme, Güvenirlilik, ?lkö?retim, Türkçe E?itimi, Kazan?m Gerçekte?me Düzeyi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?:

Mevcut de?il.

Ba?I? Kurulu? E-posta Adresleri:

Mevcut de?il.

Yaz??ma Adresi:

Yay?n kayna?? F?rat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi'dir. Yaz??ma adresi, 2011 tarihli makalenin ilk sayfas?nda yer almaktad?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Bu ölçek, akademik bir dergide yay?nlanan ara?t?rma makalesi kapsam?nda geli?tirilmidir. Kullan?m izinleri için ilgili makalenin yazarlar? ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullan?m amaçlı? bir ölçek de?ildir.

Test Y?I?: 2011 (Makalenin yay?nland??? y?I).

Ücret: Ölçek, akademik ara?t?rma amaçlı? kullan?mlar için genellikle ücretsizdir, ancak kullan?m ko?ullar? yazarlar tarafından belirlenmelidir.

Kaynaklar

Gömlüksiz, M. N., Sinan, A. T. ve Demir, S. (2011). ?lkö?retim ikinci kademe Türkçe dersi ö?retim program?ndaki "okuma" ö?renme alan?na ili?kin kazan?mlar?n gerçekte?me düzeyine yönelik ö?retmen görüşleri. *F?rat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(1) 169-196.

Makalenin orijinal PDF'i a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: web.firat.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF'i (Okuma Ö?renme Alan? Ölçe?i TOAD) a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: okuma-ogrenme-alani-olcegi-toad.pdf

Okuma Ö?renme Alan? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak metinde do?rudan sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesi için yukar?da belirtilen akademik makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

Ancak ölçek, ö?retmenlerin Okuma Ö?renme Alan? kazan?mlar?n?n (örne?in, metinleri anlama, yorumlama, de?erlendirme, kelime bilgisi edinme gibi) gerçekte?me düzeyine dair alg?lar?n? ölçen ifadelerden olu?maktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM